

Aan de Raad

Made, 7 november 2017

Agendapuntnummer: 6

Raadsvergadering 14 december 2017		Registratienummer: 17int04284 Casenr:
Onderwerp: Opvang en bescherming in regio Breda vanaf 2020		
Portefeuillehouder: A.A.M. van Oosterhout Ambtelijke coördinatie: MA Steller: H. Stam	Bijlagen: 1. Raadsbesluit 2. Notitie <i>Opvang en bescherming in regio Breda vanaf 2020</i>	Ter inzage: 1.
<p>We staan aan de vooravond van een volgende stap in de transformatie van het sociaal domein: per 1 januari 2020 krijgt elke gemeente zelf de inhoudelijke en budgettaire verantwoordelijkheid voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Dit komt voort uit het door het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en de VNG omarmde advies van de commissie Dannenberg. In dit advies is de richting voor de verdere ontwikkeling van beschermd wonen en maatschappelijke opvang geschetst.</p> <p>Een regionale ambtelijke projectgroep heeft de notitie <i>Opvang en bescherming in regio Breda vanaf 2020</i> opgesteld. Deze notitie bevat visie en uitgangspunten op deze decentralisatie. De notitie is diverse malen besproken door het regionale bestuurlijke overleg van de verantwoordelijke wethouders.</p> <p>Voorgesteld wordt deze notitie vast te stellen als richtinggevend kader voor de uitwerking van maatschappelijke opvang en beschermd wonen.</p>		

VOORGESCHIEDENIS

Sinds 2008 zijn de gemeenten in de regio Breda samen verantwoordelijk voor de maatschappelijke opvang (tijdelijke opvang van dak- en thuislozen, gericht op terugkeer in de samenleving).

In 2015 kwam daar de verantwoordelijkheid voor beschermd wonen bij: ondersteuning van mensen met psychiatrische problematiek – gericht op participatie – vanuit een beschermd woonomgeving inclusief het bieden van die beschermd woonomgeving zelf, bijvoorbeeld in een instelling of wooninitiatief.

Voor de maatschappelijke opvang vormden de afspraken in het Convenant Stedelijk Kompas het kader. Het huidige convenant loopt tot en met 2018. Voor beschermd wonen is in 2014 een Transitieplan vastgesteld en vervolgens is eind 2015 de Uitgangspuntennotitie voor de transformatie beschermd wonen vanaf 2016 vastgesteld.

Omdat we in de regio de verbinding tussen de maatschappelijke opvang, beschermd wonen, vrouwenopvang en veilig thuis wilden gaan versterken, is in 2015 de paraplunota de 'Ontwikkelagenda West Brabant geeft thuis!' vastgesteld.

Voor al deze taken vervult gemeente Breda de centrumgemeente rol.

We staan nu aan de vooravond van de volgende fase in de transformatie sociaal domein: per 1 januari 2020 krijgt elke gemeente zelf de inhoudelijke en budgettaire verantwoordelijkheid voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang.

Dit komt voort uit het door VWS en VNG omarmde advies van de commissie Dannenberg. Hierin is de richting voor de verdere ontwikkeling van beschermd wonen en maatschappelijke opvang geschetst.

Vanwege de noodzakelijke regionale aansturing van schaarse gespecialiseerde capaciteit, de afstemming met regionaal opererende partners en de bundeling van expertise vraagt het rijk gemeenten samen te werken.

Het rijk verwacht eind 2017 bestuurlijk vastgestelde regionale plannen van aanpak hoe de doordecentralisatie van beschermd wonen en maatschappelijke opvang wordt georganiseerd.

Bij dezen bieden de verantwoordelijke wethouders van de regio Breda¹ het richtinggevend kader beschermd wonen en maatschappelijke opvang 2020 aan de raden van de regio aan, geformuleerd in de notitie *Opvang en bescherming in de regio Breda vanaf 2020*.

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Met de vaststelling van de gezamenlijke visie en uitgangspunten voor de doordecentralisatie van beschermd wonen, maatschappelijke opvang en Wmo begeleiding geven de raden inhoudelijk en financieel richting aan enerzijds de gezamenlijke inrichting van de noodzakelijke regionale voorzieningen voor wonen met bescherming en opvang en anderzijds aan de complementaire lokale opgave om op alle domein van zelfredzaamheid de noodzakelijke voorzieningen en activiteiten te organiseren voor kwetsbare mensen met problemen op het terrein van de geestelijke gezondheidszorg, met licht verstandelijke beperkingen en/of met woonproblematiek. In de uitwerking wordt een nauwe verbinding met de geldende lokale beleidskaders gezocht.

HOE PAST DIT BINNEN BELEID EN WETGEVING? WAT ZIJN DE BELANGRIJKSTE OPGAVEN?

Commissie Dannenberg

Voor de domeinen beschermd wonen en maatschappelijke opvang onderschrijven we de visie van de *Commissie Toekomst beschermd wonen* onder leiding van Erik Dannenberg.

De kern van het advies betekent een 'normalisatie' van het beschermd wonen:

- Mensen die zijn aangewezen op beschermde woonvormen komen meer dan nu het geval is zo zelfstandig mogelijk in de wijk te wonen. Dat vergroot hun kansen op participatie.
- Het op- en afschalen van zorg en ondersteuning moet vanzelfsprekender worden.
- Een soepele overgang tussen maatschappelijke opvang en beschermd wonen wordt bevorderd.
- De verantwoordelijkheid voor opvang en beschermd wonen moet worden verschoven naar alle gemeenten. Het is dan logisch dat ook de middelen die de huidige centrumgemeenten daarvoor ontvangen over alle gemeenten verdeeld zullen worden. Afgesproken is dat dit met ingang van 1-1-2020 gebeurt volgens een nieuw objectief verdeelmodel.

Visie van de regio Breda

Als twaalf gemeenten in de regio Breda hebben wij ons gezamenlijk ten doel gesteld dat inwoners die psychische problemen hebben of dakloos zijn een normaal leven kunnen leiden

¹ Dit betreft de gemeenten Aalburg, Alphen Chaam, Baarle-Nassau, Breda, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Moerdijk, Oosterhout, Werkendam, Woudrichem en Zundert.

– meer dan dat nu kan. Wanneer zij dat kunnen en willen, wonen zij zoveel mogelijk in de wijk. Dat kan zelfstandig zijn maar ook in geclusterde vormen. Dat betekent dat mensen in hun eigen wijk een woning hebben, werk en sociale contacten. Om dat mogelijk te maken, krijgen zij de juiste professionele en informele ondersteuning. Daarbij hebben we aandacht voor de verschillen: wat iemand kan en wil staat voorop. En we hebben oog voor de omgeving: we willen een prettige en veilige wijk voor iedereen. We stimuleren dat ook kwetsbare mensen hun eigen talenten inzetten om daar een positieve bijdrage aan te leveren. Voor de mensen die al dan niet tijdelijk meer bescherming nodig hebben, zorgen we voor meer kleinschaligheid, diversiteit en spreiding in onze regio. We doen dit proces heel zorgvuldig. Het is een verandering die stap voor stap gaat, waar we voldoende tijd voor nemen met oog voor de lokale mogelijkheden en de belangrijke stakeholders.

We staan als regio voor de opgave in 2020 de meer specialistische, regionale voorzieningen te hebben georganiseerd, die aansluiten bij de behoefte van onze (kwetsbare) inwoners. Tegelijkertijd hebben we allemaal onze lokale voorzieningen op orde zodat mensen goed kunnen wonen, met de juiste professionele en informele ondersteuning en met sociale contacten en werk.

Om deze nieuwe rol voor al onze gemeenten zo goed mogelijk invulling te geven, maken we als regio samen een regionaal plan van aanpak. Het rijk heeft ons hiertoe opdracht gegeven en vraagt van alle raden het regionale plan uiterlijk eind 2017 goed te keuren.

Belangrijkste inhoudelijke opgaves

In de notitie *Opvang en bescherming in de regio Breda vanaf 2020. Gezamenlijke visie en uitgangspunten voor Wmo-begeleiding, beschermd wonen en maatschappelijke opvang* hebben we als regio de belangrijkste inhoudelijke opgaves benoemd die in de uitwerking van het regionale plan een plek krijgen.

1. Integreren van Wmo-begeleiding, beschermd wonen en maatschappelijke opvang in één doorlopende keten.
2. Goede aansluiting tussen de vraag naar begeleiding met/zonder wonen en het aanbod
3. Woonopgave kwetsbare groepen (goed en betaalbaar wonen).
4. Ontwikkeling naar ambulantisering en extramuralisering: aansluiting maatwerk beschermd wonen en maatschappelijke opvang op voorliggend veld.
5. Acceptatie en adoptie: de omgeving is steunend.
6. Meedoen (participatie).

Financiële keuzes

In de notitie *Opvang en bescherming in de regio Breda vanaf 2020* is als uitgangspunt vastgelegd dat gemeenten gezamenlijk inhoudelijk en financieel verantwoordelijk zijn voor de bekostiging van de regionale voorzieningen voor wonen met bescherming en opvang. We delen samen de inhoudelijke en de financiële verantwoordelijkheid voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang.

Insteek is dat de regionale voorzieningen gezamenlijk bekostigd worden, waarvoor alle gemeenten de middelen ter beschikking stellen. Daarnaast hebben gemeenten middelen ter beschikking om lokale ondersteuning te organiseren. Bestuurlijk zullen er nog keuzes gemaakt moeten worden over de bekostiging(swijze) van regionale voorzieningen en de wijze waarop deze kosten verdeeld worden. Randvoorwaarde hierbij is dat inzichtelijk moet zijn welk bedrag vanaf 2020 beschikbaar is. We zijn afhankelijk van het tijdspad dat landelijk gevolgd wordt voor totstandkoming van het objectief verdeelmodel: (besluitvorming eind 2017) en de (financiële) consequenties die het nieuwe model gaat hebben voor onze regio (meicirculaire 2018).

Juridische consequenties

Wanneer de centrumgemeente constructie voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang vervalt, moeten de gemeenten in de regio komen tot een nieuwe samenwerkingsvorm. In deelproject 4 'Intergemeentelijke samenwerking vanaf 2020' wordt hiervoor een voorstel ontwikkeld. In de loop van 2018 zal eerst een notitie met richtinggevende uitspraken worden voorgelegd waarna vervolgens de samenwerkingsvorm wordt vastgelegd. De raad zal het college dan hiertoe opdracht geven. In dit project wordt nauw samengewerkt met de projectgroep die een voorstel maakt voor de wijze van inkoop van 2020.

Aansluiting bij het beleid van de gemeente Drimmelen

De doordecentralisatie van beschermd wonen en maatschappelijke opvang sluit goed aan bij de gemeentelijke visie op de inclusieve samenleving. Deze visie is vastgelegd in de Visienota Samen aan Zet! Met elkaar bouwen aan een inclusieve *gemeente Drimmelen* en in maart 2017 door de gemeenteraad vastgesteld.

Duurzaamheidsparagraaf?

Het doordecentraliseren van maatschappelijke opvang en beschermd wonen draagt bij aan sociale duurzaamheid. Het doel van de doordecentralisatie is dat mensen met psychiatrische en sociaal-maatschappelijke problemen meer zelfstandigheid kunnen behouden door sneller passende en samenhangende ondersteuning, bescherming en zorg in de thuissituatie te bieden. Dit draagt bij aan de sociale duurzaamheid.

WAT GAAN WE DOEN?

Het richtinggevend kader in *Opvang en bescherming in regio Breda vanaf 2020* wordt uitgewerkt in een regionaal projectplan.

Het regionale projectplan *Doordecentralisatie beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Breda 2020* zal bestaan uit een tweetal onderdelen.

- A. Een algemeen deel
- B. Opdrachtomschrijvingen voor de deelprojecten
 1. Gewenst (regionaal) voorzieningenniveau van wonen met bescherming
 2. Inkoop, financiering en bekostiging
 3. Toegang tot de maatwerkvoorzieningen
 4. Intergemeentelijke samenwerking vanaf 2020
 5. Resultaten ten behoeve van de lokale plannen van aanpak (met levensgebieden)

Het streven is het regionale projectplan eind december 2017 in de colleges van de regiogemeenten te hebben vastgesteld.

WIE ZIJN DE BETROKKEN PARTIJEN?

Naast de regiogemeenten zijn in ieder geval de volgende partijen betrokken:

- Aanbieders van zorg en welzijn;
- Woningcorporaties;
- Cliëntorganisaties (o.a. Fameus);
- Wmo-Platform(s);
- Platform(s) Sociale Zekerheid.

WAT ZIJN DE KOSTEN?

De gemeente Breda ontvangt als centrumgemeente voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang op dit moment € 37 miljoen per jaar. De twaalf gemeenten in de regio ontvangen elk budget voor de Wmo. In het nieuwe verdeelmodel worden de budgetten voor beschermd wonen, maatschappelijke opvang en Wmo begeleiding gekoppeld. Over de verdeling van het macrobudget voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang over alle gemeenten is nog veel discussie en onduidelijkheid. Het is onduidelijk hoeveel budget

onze regio in het nieuwe verdeelmodel zal krijgen. Dit budget zal leidend zijn voor de financiële afspraken, evenals de lokale gemeentelijke kaders.

Voor de uitwerking van de visie en uitgangspunten wordt een projectplan gemaakt. Uitwerking en uitvoering van het projectplan leiden tot projectkosten (onder andere extra personele inzet) in 2018 en 2019. Omdat het onzeker is of het rijk hiervoor een invoeringsbudget ter beschikking zal stellen, loopt de gemeente een financieel risico van naar verwachting € 50.000 in zowel 2018 en 2019. Dit is opgenomen in Naris.

WAT ZIJN DE ALTERNATIEVEN?

Er zijn geen alternatieven. De beweging van de doordecentralisatie is ingezet door het rijk naar aanleiding van het advies van de commissie Dannenberg. Regionale samenwerking is zowel vereist als wenselijk. Eerder is door de betreffende colleges besloten voor de samenwerking uit te gaan van de huidige samenstelling van de regio voor maatschappelijke opvang en beschermd wonen.

HOE GAAN WE COMMUNICEREN?

De notitie Opvang en bescherming in regio Breda vanaf 2020 is opgesteld door een regionale ambtelijke projectgroep en diverse malen besproken door het regionale bestuurlijke overleg van de verantwoordelijke wethouders. In de maand oktober vonden in alle gemeenten beeldvormende besprekingen plaats met gemeenteraden (Informatieronde 26 oktober 2017). In de maand november kunnen gemeenteraadsleden deelnemen aan bezoeken aan aanbieders van beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Het Wmo-platform is in oktober geïnformeerd over deze ontwikkeling. Het raadsvoorstel wordt ter advisering voorgelegd aan het Wmo-platform en het Platform Sociale Zekerheid.

WAT IS DE VERVOLGPCEDURE?

Na het vaststellen van de notitie *Opvang en bescherming in regio Breda vanaf 2020* door uw raad en het regionale projectplan *Doordecentralisatie beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Breda 2020* door het college zal worden gestart met de uitvoering van het projectplan.

In 2018 en 2019 zullen de deelprojecten worden uitgewerkt en een lokaal plan van aanpak worden uitgewerkt en vastgesteld.

Wij zullen uw raad informeren over de voortgang van het project en betrekken bij verdere besluitvorming.

Burgemeester en wethouders van Drimmelen,

drs. C. Smits
Secretaris

drs. G.L.C.M. de Kok
Burgemeester

De raad van de gemeente Drimmelen;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d.7 november 2017;

gelet op

- het feit dat de gemeente vanaf 2020 zelf inhoudelijk en financieel verantwoordelijk wordt voor maatschappelijke opvang en beschermd wonen;
- het kunnen bieden van passende zorg en ondersteuning op dit terrein zorgvuldige en gedegen voorbereiding vraagt;
- regionale samenwerking vereist en wenselijk is om reden van specialistische kennis en regionaal opererende aanbieders;

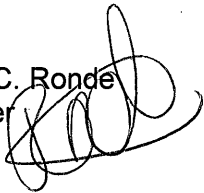
B e s l u i t :

De notitie *Opvang en bescherming in de regio Breda vanaf 2020* vast te stellen als richtinggevend inhoudelijk en financieel kader voor de inrichting van maatschappelijke opvang en beschermd wonen in de regio Breda vanaf 2020.

Made, 14 december 2017

de raad voornoemd,

F.M.C. Ronde
griffier

Drs. G.L.C.M. de Kok
voorzitter

